

10.06.2014

Lsp/9

9

Pyöräilyn baanaverkon suunnitelmien tilannekatsaus (Baanat Merikannontie - Missisipinraitti, Kaisaniemi - Linnanmäki, Pasila-Käpylä, Junatie - Itäväylä ja Kulosaaren puistotie - Marjaniemen siirtolapuutarha) (a-asia)

HEL 2014-007360 T 08 00 04

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää merkitä tiedoksi pyöräilyn baanaverkon alustavat yleissuunnitelmat ja hyväksyä ne jatkosuunnittelun pohjaksi.

Tiivistelmä

Kaupunginhallitus hyväksyi 27.1.2014 pyöräilyn edistämishjelman, jossa painotetaan pyöräliikenneverkon ja siihen liittyvän infrastruktuurin kehittämistä. Verkollista suunnittelua ohjaavat kantakaupungin 2025 tavoiteverkko sekä pyöräilyn laatukäytävien tavoiteverkko.

Baanaverkolta alustavat yleissuunnitelmat ovat valmistuneet osuuksilta Merikannontie–Missisipinraitti, Kaisaniemi–Linnanmäki, Pasila–Käpylä sekä Itäbaanan osuudet Junatie–Itäväylä ja Kulosaaren puistotie–Marjaniemen siirtolapuutarha. Näissä alustavissa yleissuunnitelmissa on selvitetty baanojen rakennettavuus ja rakentamiskustannukset yleissuunnittelutarkkuudella.

Alustavien yleissuunnitelmien pohjalta tullaan laatimaan tarvittavat lisätarkastelut ja liikennesuunnitelmat.

Esittelijän perustelut

Tausta ja tavoitteet

Pyöräilyn edistämiseen liittyvät keskeiset toimenpiteet on linjattu kaupunkisuunnittelulautakunnan 5.3.2013 ja kaupunginhallituksen 27.1.2014 hyväksymässä pyöräilyn edistämishjelmassa. Edistämishjelmassa painotetaan pyöräliikenneverkon ja siihen liittyvän infrastruktuurin kehittämistä.

Verkollista suunnittelua ohjaavat kantakaupungin 2025 tavoiteverkko sekä pyöräilyn laatukäytävien tavoiteverkko. Pyöräliikenteen laatukäytävien (baanojen) verkkosuunnitelma hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 5.3.2013 soveltuvien osin jatkovalmistelun pohjaksi.

Pyöräliikenteen laatukäytävien eli baanojen verkkosuunnitelma vastaa erityisesti pitkämatkaisen pyöräliikenteen kasvavaan kysyntään. Baanat ovat pyöräliikenteen runkoväyliä, jotka yhdistävät seudun suurimmat asuinalueet keskustoihin ym. suuriin työpaikkakeskittyymiin ja mahdollistavat nopean, suoran ja tasavauhtisen pyöräliikenteen kaupungissa. Tavoitteena on tehdä pyöräilystä sujuvampi ja houkuttelevampi vaihtoehto myös entistä pidemmällä matkoilla, jotta kaupungin asettamat tavoitteet pyöräliikenteen lisääntymisestä voivat täytyä.

Valmistuneet baanojen alustavat yleissuunnitelmat käsittelevät ensimmäisenä toteutettavaksi ajateltuja baanaverkon osuuksia, joilla tavoitellaan erittäin korkeaa palvelutasoa sekä pyöräilyn sujuvuuden että miellyttävyyden näkökulmasta. Alustavien yleissuunnitelmien tavoitteena on ollut selvittää baanojen toteuttamismahdollisuudet ja keskeisimmät tekniset ratkaisut. Suunnittelu on tehty sillä tarkkuudella, että kunkin jakson toteutettavuudesta ja kustannuksista on voitu muodostaa riittävä käsitys.

Baanaverkon liikennekysyntää on tarkasteltu simuloinnilla mm. kyseisten hankkeiden osalta (liite 3).

Suunnitelmaluonnokset

Alustavat yleissuunnitelmat kohdistuvat baanajaksoihin Merikannontie–Missisipinraitti, Kaisaniemi– Linnanmäki, Pasila–Käpylä ja Junatie–Itäväylä ja Kulosaaren puistotie–Marjaniemen siirtolapuutarha.

Baanajakso Merikannontie - Missisipinraitti (n. 0,7 km) kulkee yleissuunnitelman mukaan merenrannassa Humallahdessa sivuttaen korkean ja jyrkän nousun Humallahden kallioiden päälle. Selvitettyjen vaihtoehtojen alustaviksi kokonaiskustannuksiksi on arvioitu noin 3 - 4,7 M€. Kaupungin liikenneinvestointiohjelmassa Merikannontie–Missisipinraitti on esitetty toteutettavaksi vuosina 2020-2021.

Kaupunkisuunnitteluviraston sisäisessä arvioinnissa Merikannontie–Missisipinraitti osuudesta on todettu, että alustavassa yleissuunnitelmassa selvitetty vaihtoehdot eivät sellaisenaan sovi maisemallisesti arvokkaaseen paikkaan vaan osuudesta tehdään lisätarkastelu, jossa tutkitaan tarkemmin osuuden sovittamista ympäristöön esimerkiksi sijoittamalla baana tukeutumaan rantakallioon.

Yleissuunnitelmassa selvitetty baanaosuus Kaisaniemi–Linnanmäki sijaitsee pääradan itäreunassa Eläintarhanlahdelta Helsinginkadun pohjoispuolelle (n. 1,0 km). Osuuden alustaviksi

kokonaiskustannuksiksi on arvioitu noin 6,6 - 7,1 M€ vaihtoehdosta riippuen. Alustavassa yleissuunnitelmassa on selvitetty eri vaihtoehtoja, joilla Linnunlaulun jyrkkä ja korkea mäki voidaan välttää. Radan tasalle suunniteltu baana tekisi Pasilan ja keskustan välisestä yhteydestä huomattavasti houkuttelevamman. Yleissuunnitelma kulkee kuitenkin valtakunnallisesti merkittävän Linnunlaulun rakennetun kulttuuriympäristön (RKY) alueella ja alueella on rakennuskielto suojeluasemakaavan laatimista varten. Ratakuilun leventäminen ja louhiminen noin 7 metrin alueella sekä suojeltavan huvilan alittaminen baanana toteuttamiseksi voi tästä syystä osoittautua erittäin haasteelliseksi tai mahdottomaksi. Kaupunkisuunnitteluviraston sisäisessä arvioinnissa onkin todettu, että radan tasalle suunnitellun baanana rinnalla arvioidaan vielä myös mahdollisuuksia kehittää alueen nykyisiä pyöräliikenneyhteyksiä baanatasoisten laatuvaatimusten täyttämiseksi. Kaupungin liikenneinvestointiohjelmassa Kaisaniemi–Linnanmäki -osuus on ohjelmoitu vuosille 2018 - 2019, mutta suunnitteluratkaisun puuttuminen viivästyttäneen toteutusta.

Myös baanajakso Pasila–Käpylä sijaitsee pääradan itäreunassa ulottuen Pasilan aseman eteläpuolelta lähes Käpylän asemalle (n. 2,6 km). Osuus yhdistää Pasilan ja Käpylän radanvarren pyörätiet toisiinsa. Osuuden alustaviksi kokonaiskustannuksiksi on arvioitu noin 8,6 M€, josta Hakamäentien ja Käpylän välisen osan osuus on noin 3,5 M€. Eteläisen osan rakentaminen on ajankohtaista vasta, jos Rautatieläisenkadun jatke (alikulku) rakennetaan. Baanaosuus Pasilasta pohjoiseen kulkee valtion omistamalla alueella. Maankäytöstä sovitaan valtion kanssa. Kaupungin liikenneinvestointiohjelmassa Pasila-Käpylä -osuus on varauduttu toteuttamaan vaiheittain vuosina 2018 - 2019. Osuuden aikataulu kuitenkin aikaistunee suunnitelmavalmiuden myötä.

Itäbaana käsittää baanaosuudet välillä Junatie–Itäväylä sekä Kulosaaren puistotie – Marjaniemen siirtolapuutarha (n. 8 km). Itäbaana selkeyttää itäisen Helsingin ja kantakaupungin välistä pyöräliikennettä. Laadukas ja jatkuva reitti tekee pyörämatkoista nykyistä houkuttelevampia. Osuuden alustaviksi kokonaiskustannuksiksi on arvioitu noin 12,5 M€. Kaupungin liikenneinvestointiohjelman mukaan Itäbaanan osuus Kalasatama - Herttoniemi on ohjelmoitu vuosille 2015 - 2020. Osuus Herttoniemestä itään päin on liikenneinvestointiohjelmassa osoitettu vuosille 2020 - 2022. Osuuden toteutuminen aikaistunee suunnitelmavalmiuden myötä.

Jatkotyöt

10.06.2014

Lsp/9

Alustavien yleissuunnitelmien pohjalta aloitetaan liikennesuunnitelman laatiminen Itäbaanan osuudelle Kulosaaren puistotie–Marjaniemen siirtolapuutarha ja tarkennetaan suunnittelua liikennesuunnitelman tasolla Junatie–Itäväylä -osuudella.

Pääradan varteen baanaosuudelle Pasila–Käpylä laaditaan liikennesuunnitelma.

Kaisaniemi – Linnanmäki osuutta koskien suunnittelun seuraavat askeleet tarkentuvat, kun on ensin saatu riittävä käsitys mahdollisuuksista kehittää alueen nykyisiä pyöräliikenneyhteyksiä baanatasoisten laatuvaatimusten täyttämiseksi.

Baanaosuudella Merikannontie–Missisipinraitti tehdään alustavaan yleissuunnitelmaan perustuen lisätarkastelu, joka käsittää laajemmin Humallahden alueen.

Yleissuunnitelmat toimivat liikennesuunnitelmien ja lisätarkastelun pohjana. Baanoihin liittyvä vuorovaikutus käynnistetään liikennesuunnitelmien yhteydessä.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Niko Palo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37220
niko.palo(a)hel.fi
Reetta Keisanen, puhelin: 358931037017
reetta.keisanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Alustava yleissuunnitelma: Helsingin keskustan baanahankkeet: 1A Kaisaniemi-Linnanmäki, 1B Pasila-Käpylä, 1C Merikannontie-Missisipinraitti
- 2 Alustava yleissuunnitelma Itäbaana
- 3 Hankekortit: Helsingin baanaverkon simulointi
- 4 Sijaintikuva